

ĐỀ VÀO 6 THCS NGUYỄN HIỀN, NAM TRỰC, NAM ĐỊNH

PHÒNG GIÁO DỤC - ĐÀO TẠO HUYỆN NAM TRỰC
ĐỀ KHẢO SÁT NĂNG LỰC TUYỂN SINH LỚP 6 - TRƯỜNG THCS NGUYỄN HIỀN
NĂM HỌC 2025 - 2026
MÔN: TIẾNG VIỆT

ĐỀ CHÍNH THỨC *Thời gian: 60 phút (không kể thời gian giao đề)*

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

BÌNH YÊN

Một vị vua treo giải thưởng cho nghệ sĩ nào vẽ được một bức tranh đẹp nhất về sự bình yên. Nhiều họa sĩ cố công thể hiện tài năng của mình. Nhà vua ngắm tất cả bức tranh nhưng chỉ thích có hai bức và ông phải chọn lấy một.

Một bức tranh vẽ hồ nước yên ả. Mặt hồ là những tấm gương tuyệt mỹ vì có những ngọn núi cao chót vót bao quanh. Bên trên bầu trời xanh với những đám mây mịn màng. Tất cả những ai ngắm bức tranh đều cho rằng đây là bức tranh bình yên thật hoàn hảo.

Bức tranh kia cũng có những ngọn núi, nhưng những ngọn núi này trần trụi và lởm chởm đá. Ở trên là bầu trời giận giữ đổ mưa như trút kèm theo sấm chớp. Đổ xuống bên vách núi là dòng thác nổi bọt trắng xóa. Bức tranh này trông thật chẳng yên bình chút nào.

Nhưng khi nhà vua ngắm nhìn, ông thấy đằng sau dòng thác là bụi cây nhỏ mọc lên từ khe nứt của một tảng đá. Trong bụi cây, một con chim mẹ đang xây tổ. Ở đó, giữa dòng thác trút xuống một cách giận dữ, con chim mẹ đang an nhiên đậu trên tổ của mình... Bình yên thật sự.

“Ta chấm bức tranh này!” - Nhà vua công bố - Sự bình yên không có nghĩa là một nơi không có tiếng ồn ào, không khó khăn, không cực nhọc. Bình yên có nghĩa là ngay chính khi đang ở trong phong ba bão táp, ta vẫn thấy sự yên tĩnh trong trái tim. Đó mới chính là ý nghĩa thực sự của sự bình yên...

(Theo Hạt giống tâm hồn)

Chọn phương án trả lời đúng cho các câu hỏi sau (Từ câu 1 đến câu 4) và viết chữ cái đứng trước phương án đó vào bài làm:

Câu 1. Nhà vua đã treo giải thưởng cho nghệ sĩ vẽ tranh về đề tài gì?

- A. Đề tài phong cảnh.
- B. Đề tài sự bình yên.
- C. Đề tài sự huyền ảo, tập nập.
- D. Đề tài đời sống sinh hoạt.

Câu 2. Tại sao nhà vua lại cho rằng bức tranh thứ hai thể hiện ý nghĩa thực sự của sự bình yên?

- A. Vì bức tranh thứ hai vẽ một hồ nước yên ả.
- B. Vì bức tranh thứ hai vẽ những ngọn núi trầm trụi và lởm chởm đá.
- C. Vì bức tranh thứ hai vẽ một nơi không ồn ào, không khó khăn, không cực nhọc.
- D. Vì bức tranh thứ hai thể hiện ngay chính khi đang ở trong phong ba bão táp, ta vẫn thấy sự yên tĩnh trong trái tim.

Câu 3. Dấu gạch ngang trong bộ phận in đậm của câu văn sau được dùng để làm gì?

“Ta chấm bức tranh này!” - Nhà vua công bố - Sự bình yên không có nghĩa là một nơi không có tiếng ồn ào, không khó khăn, không cực nhọc.

- A. Đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích trong câu.
- B. Đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật.
- C. Đánh dấu các ý liệt kê.
- D. Nối các từ ngữ trong một liên danh.

Câu 4. Các vế trong câu ghép: *“Bình yên có nghĩa là ngay chính khi đang ở trong phong ba bão táp, ta vẫn thấy sự yên tĩnh trong trái tim.”* liên kết với nhau bằng cách nào?

- A. Bằng kết từ.
- B. Bằng từ ngữ nối.
- C. Bằng cách nối trực tiếp.
- D. Bằng từ ngữ thay thế.

Câu 5.

- a. Xác định các thành phần câu của câu văn sau: ***“Trong bụi cây, một con chim mẹ đang xây tổ.”***
- b. Chuyển 2 câu văn sau thành một câu ghép có sử dụng cặp kết từ và biện pháp nhân hóa thích hợp.

Mặt trời dần lên cao. Ánh nắng mỗi lúc một gay gắt.

Câu 6. Các câu văn sau liên kết với nhau bằng cách nào?

- a. Một bức tranh vẽ hồ nước yên ả. Mặt hồ là những tấm gương tuyệt mỹ vì có những ngọn núi cao chót vót bao quanh.
- b. Bình yên có nghĩa là ngay chính khi đang ở trong phong ba bão táp, ta vẫn thấy sự yên tĩnh trong trái tim. Đó mới chính là ý nghĩa thực sự của sự bình yên...

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm). Viết đoạn văn thể hiện tình cảm, cảm xúc của em về khổ thơ sau:

“Dòng sông mới điệu làm sao
Nặng lên mặc áo lụa đào thướt tha.

Trưa về trời rộng bao la
Áo xanh sông mặc như là mới may.”

(Trích: Dòng sông mặc áo - Nguyễn Trọng Tạo)

Câu 2 (4,0 điểm). Thầy (cô) giáo là người đã gắn bó, chỉ bảo em trong suốt những năm học vừa qua. Em hãy tả lại một người thầy (cô) mà em yêu quý.

-----**Hết**-----